Concursul județean
„Trepte în matematică şi comunicare”
Ediţia a XX-a, Călimăneşti, 16 mai 2026

LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Clasa a VII-a

Citește cu atenție textul de mai jos, apoi notează pe foaia de concurs răspunsurile corecte la întrebările propuse:

Destinul meu începe mizer într-o mahala cu nume ruşinos.

Închid ochii şi revăd decorul, ca un desen în cărbune peste care a trecut, apăsat, mina unui copil nebunatic.

Eram o gânganie cu picioarele goale prin praf. Murise un flăcău în mahala şi-mi «dese măsa lui» pantaloni de pomană – pantaloni scumpi, prea lungi ca să nu-i răsfrâng de câteva ori pe glezne şi largi. Trebuia să-i leg strâns, cu un brăcinar de sfoară, să nu-mi cadă în vine. Purtam o cămaşă desfăcută la gât, cu desene şi flori multicolore, cum sunt cămăşile de sărbătoare ale lipovenilor tineri, iar părul crescut în voia lui şi ciuf, mi se lasă în cârlionţi pe tâmple.

Trăiam ca o pasăre şi ca un mormoloc.

Ale mele erau maidanele, să le cutreier…

Aveam o pasiune mare: mic cum eram, să lovesc sârma de telegraf. Adunam lângă mine un morman de pietricele, îmi lunecam de câteva ori palmele de turul pantalonilor, să le şterg de praf şi mă condamnam, stăpân şi singur în pustiul de maidan al străzii, să-mi frâng gâtul, ochind sârmele şi să-mi smulg mâna din umăr, aruncând cu bolovani în sus. Eram fericit când auzeam sârma atinsă vibrând.

Îmi scuturam din nou palmele de praf şi plecam fluierând ca un haiduc, să fac alte isprăvi: omoram vrabia din roşcovii sălbatici cu praştia, furam pepeni din grădinile sârbilor şi mă scăldam la apă mare, în gârla murdară a oraşului.

Plecam de acasă în zori şi mă întorceam în amurg, cântând, cu ochii mari în soare şi părul fluturat în vânt.

Stam pe şoseaua Basarab, într-o casă mică, igrasioasă, rămasă până acum într-o rână, ca o amintire de vis rău şi ca o mustrare.

Erau case puţine pe şoseaua Basarab şi fabrici multe. Pe stânga se întinsese fabrica de bere Luther, ca o nemţoaică grasă şi acaparatoare. Pe dreapta, de la intrarea la magaziile de mare şi mică viteză ale gării, spre bariera Regiei, erau o cârciumă, o fabrică de mezeluri, un depozit de cărbuni, o turnătorie, o fabrică pentru industria lemnului şi casa lui Hagiu – casa cu nebuni, strivită în adăpostul zidului înalt de fabrică. Dincolo de noi era un maidan cu basculă publică, bariera drumului de fier şi peste barieră magaziile şi atelierele manufacturii de tutun Belvedere.

Din faţa casei lui Hagiu pleca spre oraş calea Plevnei, pe stânga cu umbră firavă de roşcovi sălbatici, prin mijloc cu tramvaiul cu un cal, galben şi minuscul ca o jucărioară, pe dreapta cu stivele de scânduri, atelierele şi coşul uriaş de cărămidă de la fabrica de mobile «Lessel», cu Manutanţa şi cazărmile una lângă alta, până în strada Francmazonă.

Calea Plevnei era atunci largă şi vraişte, cu aspect dezolant de şosea naţională intrând în mahalaua unui oraş provincial. O înviorau, arar, goarnele de la cazărmi, ca să ni se pară, în urmă, mai singuratică, mai tristă, în burniţa toamnelor şi deopotrivă, sub cerul tânăr şi limpede al primăverilor.

Bătrânii continuau să-i spună Podul-de-Pământ, ca pe vremea apelpisiţilor şi a cărvunarilor şi era deseori invocată, de bunice, figura de legendă a «văduvei cu trei fete, de la testemele…»

De pe maidanul basculei publice sau când mă urcam pe casă, să mă coc la soare şi să văd omenirea de sus, aveam perspectiva haotică a triajului B.M., cu şiruri interminabile de vagoane încărcate cu lemne de foc, cu scânduri şi buşteni sau maşini agricole. Printre vagoane mişunau hamali albi de var sau murdari, până în lumina

ochilor, de cărbuni. Unii încărcau marfa în căruţe, mulţi o cărau de la un şir de vagoane la altul. În umbra, cât o palmă, a cailor cu capişoane albe, căruţaşii stau pe vine şi fumau ori se cinsteau cu braga şi acadele.

Plutea peste tot decorul acesta de muncă şi încovoieri, în arşiţa verii, un nor de praf ca o apăsare.

Pată de funingine şi păcură, pe cer, se ridica în zare matahala de cărămidă şi fier a depoului de maşini.

În spatele cazărmilor, din şoseaua Basarab şi până la gârlă, pe cele două versante ale dealului pe care pleca gâfâind şi se înapoia ca o furtună trenul de Giurgiu, erau maidanele mele de haimanalâc, de joacă şi de isprăvi rele: imperiu cu gunoi în gropile prin cari trecuse Dâmboviţa, înainte de canalizare şi cu păduri minuscule de mărăcini cu frunza cărnoasă de un verde crud şi ţepi de aur, cu ciulini pe cari numai eu ştiam să-i arunc în părul fetelor, ca să nu se mai descurce şi scaieţi cu floarea în puf violet – cea mai frumoasă floare pe care o văzusem până atunci... [...]

Primele ploi reci ale toamnei îmi aplecau aripile.

Mureau isprăvile şi elanurile. Mă despărţeam de mărăcini şi de haimanale. Nu ştiam, la despărţire, să ne dăm mâna şi să ne sărutăm. Învăţasem să plângem pentru şapca uitată uneori în grădinile sârbilor, în panica retragerii, când eram fără veste înconjuraţi de câini răi şi de tirani în şalvari, între pepeni sau în tufele cu agrişe. Lacrima era un protest, când ne sfâşiam fără voie cămăşile, în lupta ce ne da rostogol şi încleştaţi, pe malul gârlei, de sus şi până în apa caldă şi murdară. Suspinam când aşteptam, prinşi în altă mahala şi cu mâna încleştată pe piatră, să ne înconjure duşmani mult mai numeroşi şi furioşi că îndrăznisem să trecem prin «ţara lor», fără o prealabilă înţelegere şi fără să plătim un bir în nasturi, în bile, în arşice şi felii de pâine.

Dar acum era o tristeţe mută, învăluitoare, mai presus de lacrimă.

Ne adunam, zilnic, în adăpostul de sub podul de lângă canalul mic şi ne uitam nemişcaţi, fără gând, pe sub arcada de piatră, la cerul aproape, cenuşiu, covârşitor. Ploua mărunt, cum plouase în ajun, în gârla ce crescuse. Malurile erau pustii, de la noi până la Ciurel şi de la canalul mare până la podul de la Cotroceni, pe care vedeam cum trece, ca în ceaţă, tramvaiul electric.

Acolo ştiam, de mult, o salcie bătrână despletită în apă.

Era, în fiecare din noi, o salcie despletită.

Uneori, vântul arunca sub arcadă pumni de frunze galbene. Ni se aşezau pe mâini, în păr, pe umeri. Nu le scuturam. Ne uitam la ele, tăcuţi. Le lua altă aripă de vânt şi le zbura în vâltoare. Le priveam plutind, duse de apă şi date la fund. Ne înfioram şi păstram o frunză, ca o inimă, în palmă.

Strângeam pumnul, să nu ne fure toamna inima.

Când se însera, pătrunşi de umezeală şi tremurând, plecam spre casă, cu pasul rar prin ploaie şi ochii în pământ. Ne învoiam să ne întâlnim mâine, tot la pod. Speram că o să fie frumos. A doua zi, însă, eram mai puţini în adăpost şi aşteptam zadarnic soarele înviorător, să spargă norii şi să supună vântul rău. Tovarăşii de joacă şi de tristeţe renunţau, unul după altul, la ceremonialul păgân al tăcerilor şi melancoliilor de sub arcadă, bucuroşi că, în cuibul părintesc, nu-i mai bate toamna cu pumni de picuri reci în obraz.

Numărul celor ce veneau să aştepte soarele era din ce în ce mai mic, până rămâneam, în culcuşul de piatră, numai eu cu Fana.

Stam alături, cuprinşi cu mâinile pe după gât şi ne uitam cum trec trenurile, peste podul de fier ori ascultam clocotul surd, cobitor, ce învolbura apa în canal şi o deborda, înspumată şi aburind, peste marginile de ciment. În râul nisipos şi galben, valul limpede de la uzină tăia în curmeziş, de la malul celălalt spre noi, o cărare albă.

— Tu vezi cum plouă, cu stropi mici, în gârlă? Parcă i-ar împunge luciul cu ace puse unul lângă altul…

Fana se descuraja.

— Nu mai răsare soarele!

Ne cutremura un frig lăuntric.

— Să ştii că nu mai iese soarele până la primăvară…

Primăvara era departe.

Fără soare nu mai aveam niciun rost. De atunci şi până la primăvara pe care începusem s-o aşteptăm, cu prima zi de toamnă rece, prevestitoare, urma să ne îngropăm între ziduri şi sub tavanul jos de acasă, să stăm cu nasul lipit de fereastră şi să privim cum plouă sau să ascultăm, sub streşini şi prin hornuri, şuierul viforului. Trăiam cinci-şase luni o viaţă moartă. Ne imbecilizam desenând oameni şi flori, pe geamul aburit, cu un chibrit

stins. Eram prea mari acum să ne mai bucurăm că, la iarnă, vom număra câte ciori vin şi zboară din salcâmi şi roşcovi sau că vom face, din tablă şi boabe de porumb, clopoţei pe care să-i sunăm, în seara când vor dansa prin aer primii fulgi de zăpadă, mari şi uşori.

Nu mai aşteptam, de mult, cu gura deschisă spre cer, să prindem pe limbă şi în gene, crainicii pufoşi ai iernii.

Noi ne închinam, de câţiva ani, numai soarelui – pentru că prin el evadam pe maidane, în larg şi senin, din casa cu nebuni.

Soarele ce ni-l fura toamna – toamna pe care încercam să ne-o închipuim…

— Cum crezi tu că e toamna – mă întreba Fana, clipind repede. Eu zic că-i o cumătră urâtă şi rea, cu picior de lemn, ca unguroaica de Mădălina. Sau ca Safta ţiganca.

Mă uitam cum plutesc frunzele veştede pe apă.

— Eu zic că-i o femeie care oftează ca mama.

Se însera fără veste.

Tremuram de frig şi de neliniște. Sub noi, clipocind în beznă, gârla învia glasuri din adânc. Podul de fier se profila pe cer ca o arătare albă, de animal apocaliptic. Jucau umbre, pretutindeni şi ascultam, în fiecare fir de iarbă, o şoaptă. Fantasmele se ridicau din apă, ca un joc de flăcări, una lângă alta şi erau ca flăcările, la un incendiu de fabrică, supte de întuneric. Noaptea îşi agăţa pelerina cu pulpanele fluturate, în traversele podului. Vântul şuiera, bucuros de ispravă şi se juca, zvârlind în sus şi în lumina felinarelor de la uzină, volburi de frunze şi de ploaie.

(G. M. Zamfirescu, ***Maidanul cu dragoste*** – fragment)

SUBIECTUL I **20 de puncte**

1. Notează **Corect/Incorect** pentru fiecare enunţ pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informaţiile din text.

4 puncte

Enunţul
a. Protagonistul are părul mare, ciufulit, cârlionțat și lăsat pe spate.
b. Băiatul locuiește pe calea Plevnei.
c. Casa lui Hagiu se află pe partea stângă a șoselei Basarab.
d. Personajul principal hoinărea pe maidane toată ziua.
e. Locul de joacă al băiatului se afla pe dealul din spatele cazărmilor.
f. Jocurile continuă ca altădată.
g. Ploaia o bucura pe Fana.
h. Naratorul aseamănă toamna cu o cumătră urâtă și rea.

2. Scrie varianta corectă de răspuns pentru fiecare dintre următoarele cerințe:

4 puncte

A. Naratorul aseamănă amintirile copilăriei cu
a. un desen realizat de mâna tremurândă a unui adult nostalgic.
b. un peisaj de toamnă pictat de un copil melancolic.
c. un desen în ulei surprins de un copil zglobiu.
d. un desen în cărbune realizat de un copil zburdalnic.

B. Patima băiatului era
a. să omoare vrăbiile cu praștia.
b. să lovească sârma de telegraf.
c. să fure pepeni din grădinile sârbilor.
d. să se scalde în gârla murdară.

C. Copiii se adunau zilnic
a. în grădinile sârbilor.
b. sub podul de lângă canalul mic.
c. la podul de la Cotroceni.
d. în altă mahala.

D. În fragmentul extras din romanul *Maidanul cu dragoste* de G. M. Zamfirescu se evidențiază
a. tristețea copiilor la venirea toamnei.
b. bucuria copiilor.
c. respectul față de natură.
d. dorința de a explora.

3. Răspunde la următoarele cerinţe:

4 puncte

a. Numește două obiecte pe care le foloseau copiii să plătească bir.

b. Precizează tipul de narator din fragmentul dat și motivează-ți răspunsul, valorificând o secvență relevantă din text.

c. Menționează tiparul textual, identificat în fragmentul de mai jos, și o trăsătură a acestuia, ilustrând-o cu o secvență: *„Podul de fier se profila pe cer ca o arătare albă, de animal apocaliptic. Jucau umbre, pretutindeni şi ascultam, în fiecare fir de iarbă, o şoaptă. Fantasmele se ridicau din apă, ca un joc de flăcări, una lângă alta şi erau ca flăcările, la un incendiu de fabrică, supte de întuneric. Noaptea îşi agăţa pelerina cu pulpanele fluturate, în traversele podului. Vântul şuiera, bucuros de ispravă şi se juca, zvârlind în sus şi în lumina felinarelor de la uzină, volburi de frunze şi de ploaie.”*

d. Crezi că bucuria copiilor poate fi influențată de starea vremii? Motivează-ți răspunsul, în 50-70 de cuvinte, valorificând textul dat.

4. Răspunde corect la următoarele cerinţe:

4 puncte

a. Transcrie toate cuvintele care conțin diftong din enunțul: *„Eram prea mari acum să ne mai bucurăm că, la iarnă, vom număra câte ciori vin şi zboară din salcâmi şi roşcovi sau că vom face [...] clopoţei pe care să-i sunăm, în seara când vor dansa prin aer primii fulgi de zăpadă, mari şi uşori.”*

b. Explică cum s-au format cuvintele subliniate în enunțul: *„O înviorau, arar, goarnele <u>de la</u> cazărmi, ca să ni se pară, în urmă, mai <u>singuratică</u>, mai tristă, în burniţa toamnelor şi deopotrivă, sub cerul tânăr şi limpede al primăverilor.”*

c. Menționează valoarea morfologică a cuvântului subliniat în secvența dată și alcătuiește un enunț în care să aibă altă valoare morfologică, pe care o vei preciza: *„Ploua mărunt, cum plouase în ajun, în gârla <u>ce</u> crescuse.”*

d. Alcătuiește un enunț exclamativ, în care pronumele personal *tu* să aibă funcția sintactică de atribut.

5. Rescrie textul următor, corectând greșelile de orice natură:

4 puncte

Draga mea Fana, îți trimit acest mesaj fiind că vroiam să-ți dau o veste mare. Pot venii la ceremonialul care îl organizează prieteni noștrii pentru a invoca apariția soarelui dar nu v-oi putea sta până la final.

SUBIECTUL al II-lea **25 de puncte**

Imaginează-ți că ești prieten/ă cu băiatul din fragmentul extras din romanul *Maidanul cu dragoste* de G. M. Zamfirescu. Scrie un text descriptiv, de cel puţin 200 de cuvinte, în care să îi prezinți imaginea unei zile însorite de primăvară și în care să inserezi prezentarea unei emoții/ a unui sentiment și o secvență narativă.

Pentru a obţine punctajul maxim, vei avea în vedere:

- Redactarea unui text descriptiv respectând trăsăturile acestuia;
- Ilustrarea caracteristicilor unei zile însorite de primăvară;
- Surprinderea unei emoții sau a unui sentiment;
- Inserarea unei secvențe narative;
- Viziunea originală asupra temei propuse;
- Încadrarea în limita de spaţiu indicată;

Punctajul pentru subiectul al II-lea se acordă astfel:
• **conținut** - 16 puncte
• **redactare** - 9 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; unitatea compoziţiei – 2 puncte; coerenţa textului – 1 punct; respectarea regulilor de ortografie şi de punctuaţie – 3 puncte; aşezarea în pagină a textului – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 200 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus. Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto.

Notă: Toate subiectele sunt obligatorii.
Timpul de lucru este de 2 ore.
Se acordă 5 puncte din oficiu.

Mult succes!

Subiectele au fost propuse de prof. Burcea Alina, Filigean Elena-Cristina, Manolache Corina-Elena

Concursul județean
TREPTE ÎN MATEMATICĂ ȘI COMUNICARE
Călimănești, 16 mai 2026

Clasa a VII-a

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE
LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerinţelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă **cinci puncte** din oficiu. Punctajul total este de **50 de puncte**.

SUBIECTUL I **20 de puncte**

1. - câte 0,50 puncte pentru fiecare răspuns corect; **8x0,50 puncte = 4 puncte**
   - notarea a două variante de răspuns pentru un enunţ; **0 puncte**

Enunţul	**Corect**	**Incorect**
a. Protagonistul are părul mare, ciufulit, cârlionțat și lăsat pe spate.		X
b. Băiatul locuiește pe calea Plevnei.		X
c. Casa lui Hagiu se află pe partea stângă a șoselei Basarab.		X
d. Personajul principal hoinărea pe maidane toată ziua.	X	
e. Locul de joacă al băiatului se afla pe dealul din spatele cazărmilor.	X	
f. Jocurile continuă ca altădată.		X
g. Ploaia o bucura pe Fana.		X
h. Naratorul aseamănă toamna cu o cumătră urâtă și rea.		X

2. - câte 1 punct pentru scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect **4x1 punct = 4 puncte**
   A: d
   B: b
   C: b
   D: a

3. a. - câte 0,50 puncte pentru numirea fiecărui obiect folosit de copii să plătească bir
   2x0,50 puncte = 1 punct

   b. - 0,20 puncte pentru precizarea tipului de narator
   - 0,40 puncte pentru motivarea răspunsului
   - 0,20 puncte pentru valorificarea unei secvențe din text
   - 0,20 puncte pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (2 sau mai multe greșeli - 0 puncte)

   1 punct

   c. - 0,20 puncte pentru menționarea tiparului textual
   - 0,40 puncte pentru precizarea unei trăsături a tiparului identificat
   - 0,20 puncte pentru ilustrarea cu o secvență din text
   - 0,20 puncte pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (2 sau mai multe greșeli - 0 puncte)

   1 punct

d. - 0,20 puncte pentru menționarea răspunsului la întrebarea dată
- 0,20 puncte pentru motivarea răspunsului
- 0,20 puncte pentru valorificarea textului
- 0,20 puncte pentru respectarea normelor de exprimare, de punctuație și a ortografiei (2 sau mai multe greșeli - 0 puncte)
- 0,20 puncte pentru încadrarea în numărul de cuvinte indicat

1 punct

4. a. - câte 0,10 puncte pentru transcrierea fiecărui cuvânt care conține diftong din enunț

10x0,10 puncte = 1 punct

b. - câte 0,50 puncte pentru explicarea modului de formare al fiecărui cuvânt

2**x0,50 puncte = 1 punct**

c. - câte 0,50 puncte pentru menționarea valorii morfologice a cuvântului subliniat
- câte 0,50 puncte pentru alcătuirea unui enunț în care cuvântul subliniat are altă valoare morfologică care a fost precizată

2**x0,50 puncte = 1 punct**

d. - 1 punct pentru alcătuirea corectă a enunțului, respectând cerințele:
- respectarea tipului de enunț - 0,50 puncte
- respectarea funcției sintactice - 0,50 puncte

2**x0,50 puncte = 1 punct**

5. - rescrierea corectă a textului – **4 puncte**, 1-2 greșeli – **3 puncte**, 3-4 greșeli – **2 puncte**, 5-6 greșeli – **1 punct**, 7-8 greșeli – **0 puncte**

SUBIECTUL al-II-lea **25 de puncte**

Conţinut – 16 puncte

- redactarea unui text descriptiv respectând trăsăturile acestuia – **3 puncte**; respectarea parţială a trăsăturilor – **2 puncte**; fără respectarea trăsăturilor – **0 puncte**;
- ilustrarea caracteristicilor unei zile însorite de primăvară – **4 puncte**; încercare de ilustrare – **2 puncte** lipsa caracteristicilor – **0 puncte**;
- surprinderea unei emoții/ a unui sentiment – **3 puncte**; omiterea acestui aspect - **0 puncte**;
- inserarea unei secvențe narative – **3 puncte**;
- viziunea originală asupra temei propuse – **2 puncte** - adecvat şi nuanţat/ **1 punct** - parţial adecvat/ **0 puncte** - lipsit de originalitate;
- încadrarea în limita de spaţiu indicată – **1 punct**.

Redactarea subiectului al II-lea – 9 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor – în totalitate – **1 punct;** parţial - **0 puncte**;
- unitatea compoziţiei – în totalitate – **2 puncte**; parţial - **0 puncte**;
- coerenţa textului: – în totalitate – **1 punct**; parţial - **0 puncte**;
- respectarea regulilor de ortografie şi de punctuaţie – 2-3 greşeli – **3 puncte**; 4-5 greşeli – **2 puncte**; mai mult de 5 greşeli – **0 puncte**;
- aşezarea în pagină a textului – **1 punct**;
- lizibilitatea – **1 punct**.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 200 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.